

RODOLJUB.

Izhaja dvakrat na mesec ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Farške laži.

Sklicujoč se na § 19. tiskov. zakona zahtevam z ozirom na članek objavljen pod zaglavjem »Meč pravice« v številki 3. z dne 6. februvarja 1902 Vašega lista, da sprejmete v prihodnji številki na istem mestu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek:

1. Ni res, da sem izpovedal, da so rečeni štirje obdolženci razgrajali; res je pa, da tega nisem izpovedal.

2. Ni res, da sem kot nepristranska priča še skromno prosil, naj se obdolžence prav ojstro kaznuje; res je pa, da tega nisem prosil.

V Podragi, dne 10. februvarja 1902.

Gustav Koller

župnik.

Če nismo pisali resnice, zakaj nas pa fajmošter Koller ne toži??

Iz državnega zbora.

V zadnjiseji poslanske zbornice so se zgodile demonstracije, kakršnih celo ta parlament ni doživel. Vsenemci so razvili veleizdajsko zastavo. Na razpravi je bil budgetni provizorij za meseca april in maj. Schönerer je na dolgo in na široko razpravljaj o jezikovnem vprašanju. — Očitaje drugim nemškimi strankam malomarnost glede nemškega državnega jezika je izjavil, da začno Vsenemci takoj z obstrukcijo, ako se predloži jezikovni načrt, ki ne obsega nemškega državnega jezika. Končal je s tem, da je z ozirom na poziv k redu, ki ga je prezident Vetter dal posl. Eisenkolbu radi njegovega, avstrijska patriotična čutila žalečega proslavljanja Hohenzollernov zaklical: »Heil und hoch Hohenzollern«. Vsenemški poslanci so mu hrupno pritrjevali in ponavljali njegov klic, druge nemške stranke, takoimenovane »državne stranke«, so na to nečuvno veleizdajsko demonstracijo molčale kakor grob. Čehi, Poljaki in Jugoslovani so ogorčeno protestirali in upili na prezidenta grofa Vetterja, kako da kaj takega trpi. Češki socijalec Choc pa je začel na glas peti »Heil dir im Siegeskranz« in taktirati z obema rokama. Končno pa je prišel grof Vetter vendar toliko k zavesti, da je Schönererja poklical k redu, na kar so zopet Vsenemci kakor obsedeni začeli kričati. Stein je pa upil »Hurrah Hohenzollern«. Ko se je povrnil mir, je najprej govoril socialni demokrat Rieger, potem pa je dr. Kramář po zasluženju ožigosal nastop Vsenemcev kot očitno veleizdajstvo. Danes — je zaklical dr. Kramář — se je pokazalo,

kaj pomeni nemški državni jezik, da pomeni nemški državni jezik vladanje Hohenzollernov. Kramář je potem ostro bičal Körberja in povdarjal, da je vsenemško veleizdajstvo posledica vladne kapitulacije. Ko so drugi nemški poslanci nekaj ugovarjali, zagrmelo se jim je: Vi ste soodgovorni, Vi niste nič boljši, Kramář pa jim je rekel: Vi se Schönererja ne otresete; če se ga hočete otrestiti, morate začeti drugo politiko. Mej tem se je za Kramářem primeril buren prizor. Stein se je začel prepirati s češkim poslancem Reichstätterjem. Vmešal se je v ta prepir tudi Berger. Letele so vsakovrstne psovke. Berger je zaklical, da bo koj zašnic deževalo. Zdaj pa je planil češki poslanec Pospíšil s povzdignjeno pestjo k Bergerju in zagrmel nanj: Še jedno besedo in jaz Vas usekam po gobcu, da zletite iz zbornice. Berger jo je potem hitro odkuril. Kramář je končal svoja izvajanja s klicem: Živela vsem narodom pravična država! Govoril je potem še Hortis na kar se je zaključila generalna debata. Poročevalec Kathrein je v svojem zaključnem govoru šibal Schönererja na kar so Vsenemci odgovarjali s klici: »Heil Hohenzollern! Hurrah Hohenzollern! Es lebe Kaiser Wilhelm! V specijalni debati so govorili Klofáč, Funke in Derschatta. Slednja sta hotela izjavljati, da sta ravno tako zavzeta za nemški državni jezik kakor Vsenemci, sicer pa nista z nobeno besedo desavonirala Schönererjevo veleizdajsko demonstracijo. Hotelo se je, naj bi se takoj vršilo tretje branje proračunskega provizorija, a v to treba navzočnosti dveh tretjin poslancev. Ko je prezident preštel glasove se je izkazalo, da ni mogoče tretje branje. Körber je silno razjarjen vstal ter odšel iz zbornice, zaklicavši Stürgkhu in Lichtensteinu: Vaših ljudi ni nikoli tu, kadar jih je treba. Potem se je začela razprava o trgovinski pogodbi z Meksiko.

Politični pregled.

Vojna v Južni Afriki. Buri so dosegli veliko zmago; razbili so popolnoma velik angleški oddelek; general Methuen je bil ranjen in ujet. Ta vest je obudila kolosalno senzacijo in splošno konsterniranje. Ko je »Daily Mail« napravila posebno izdajo, ni nihče verjel, da je vest resnična. Šele ko je vojni minister Brodrick v parlamentu prečital dotično brzojavko, so ljudje verjeli. Listi so imeli vsi članke o pomenu te burske zmage in skoro soglasno priznavajo, da je to naj-

hujši udarec, kar so jih Angleži doživeli na južnoafriškem bojišču. Na borzi je nastala prava panika. Iz Kitchenerjevih brzojavk o tem porazu je posneti naslednje: Prva brzojavka pravi, da sta šla lord Methuen z 800 možmi in major Paris s 300 možmi od Winburga v Lichtenburg. Imela sta seboj pet topov. Hotela sta se pri Rovirainer Fonteinu združiti z generalom Grenfeldom, ki ima 1300 mož. Od te armade je pribežalo kakih 50 mož nazaj; Buri so jim sledili do Mariboga in Krapana. Ti beguni so povedali, da je bila angleška vojska razbita, lord Methuen ranjen in ujet, topovi in vsa municija pa je padla v roke Burov. Tega prvega brzojava vlada ni razglasila, dasi ga je dobila prav hitro. Druga — Kitchenerjeva brzojavka pa pravi, da so Buri pod vodstvom Delareya mej Turbasshem in Palmietkilom napadli Angleže in sicer od treh strani hkrati. Zajedno pravi Kitchener, da so Buri s tem naskokom hoteli prisiliti tiste angleške oddelke, ki so obkolili Deweta, da premene svoje operacijo, tako da bi bilo mogoče Dewetta oprostiti. Tretja brzojavka pravi, da so lord Methuen, vsi častniki, vsi topovi, vsi vozovi z živili in municijo v burskih rokah. V nedeljo je potem Kitchener sporočil število ujetih in ubitih Angležev, toda čuje se, da so Buri ujeli kacic 1000 Angležev, a razen 201 vse druge izpustili. Končno je brzojavil Kitchener, kar mu je sporočil major Paris glede te katastrofe. Paris pravi, da so Angleži marširali v dveh kolonah. Ob treh zjutraj so odšli od Turbasha. Uro pozneje so jih Buri napadli. Pridirjali so v največjem galopu z obeh strani in razgnali najprej zadnje čete, potem pa glavni koloni. Nastala je nepopisna panika, zlasti ker so se splášili konji in mule in povzročili največjo konfuzijo. Major Paris je zbral 40 mož krog sebe in je z njimi pobegnil. Uradno se poroča da imajo Buri še 17.000 mož pod zastavami. Lord Methuen je hotel v nekaterih dneh iti na dopust in mu je žena prišla v Kaptown nasproti. Časopisje napada strastno Irce, ker so ti v neki seji parlamenta dali duška svoji radosti, da so bili Angleži tepeni.

Dopisi.

Iz Dolov nad Idrijo. (Odgovor »Domoljubu« z dne 6. t. m. številki 5.) V isti številki na strani 70 piše dopisun: »Preučeni in prepoln puhlih liberalnih fraz ta dolski triumvirat, zato mu ne da žilca pokoja, prepirati se mora, drugače pa zmrzne v tej debeli zimi v zametenih rupah.« Pardon, gospod dopisun! O, tudi

Vaša žilica je strašno napeta! Menimo, da tudi Vas mrazi v tej hudi zimi naš dolski liberalizem in Vam ne da pokoja! Nadalje piše: »Pa nikari ne mislite, da jim kaj hoče ta gospod; o prav nič ne, tako jih pusti pri miru kakor vrelo kašo, samo če se prav obnašajo.« Po svojem prepričanju se obnašamo tako, da ne bomo v klerikalni rog nikdar trobili. Nadalje očita dopisun, da smo pri obč. sejah do skrajnosti pristranski in zviti. Holt, dokazati, gospod dopisun, kedaj se je pri obč. sejah do skrajnosti pristransko delalo, in če Vam bodemo rekli, da ste tudi do skrajnosti lažnik! Obenem imenuje gorskega gospoda potrpežljivega in docela vljudnega, a vkljub temu mora vendar povedati: »holt, možje, tako pa ne gre!« Tukaj se vidi, da se on na posvetno precej navezuje.

Sv. Frančišek Asiški pa je opominjal mašnike, naj se vendar vsemu posvetnemu odrečejo, in pristavil, kako so obžalovanja vredni tisti duhovniki, ki se na posvetno navezujejo. Svetujemo Vam, gorski gospod, da posnemate nauk tega velikega svetnika. Nadalje pravi: »saj veste, da vsacega liberalca najbolj razkačiš, če mu kaj oporekaš, kadar vidiš in tudi sam ve, da prav ne dela.« Dobro! Resnica je, ako liberalce vam klerikalcem kaj oporeče, vzdignete takoj mogočno pest, da bi vdarili. Pri nas pa tega ni. (Dokazov dovolj!) Nadalje dopisunu ne gre v glavo, da je naš obč. sluga pri zadnji deželnozborski volitvi volil, dočim niso nekateri posestniki. K temu moramo pripomniti, da je bil volilni imenik za dotično volitev skozi 10 dni v obč. pisarni razpoložen, to pa je bilo svoječasno razglašeno. Ali pa tega ne veste, da naš obč. sluga tudi davek plačuje? A po toči je prepozno zvoniti. Zapomnite si to!

Nadalje nam oporeka tudi na notico, priobčeno tudi v »Jednakopravnosti« št. 4. z dne 13. februarja t. l., v kateri smo trdili, da v naši vasi ni nobenega klerikalca. Resnica je to! Bil je sicer eden, a se je kesal, da se je dal klerikalcem ujeti. Čeravno je po Vaši trditvi v Doleh nas liberalcev le dvanajst in pol, se vendar vseh gorskih klerikalcev ne bojimo. Na Vašo trditev, da smo moše s terorizmom dvakrat tirali na volišče, moramo pa povedati, da je bil pri vas terorizem še večji: vi ste sklicali tajen shod, dočim ga mi nismo. Naš g. poslanec pa nam ne bo napravil »Lisbone«, — a pri vas pa je že »Babilon« ali zmešnjava. Poslednja bode postala še večja, ker se je ustanovila posojilnica za Žerovnico, Idršek, Zavrac in Goro. Za Dole seveda ni ustanovljena, ker se je zbal liberalnega mraza. Pripomnimo pa, da mi nismo primorani bati se vaše posojilnice, ampak mi se je bodemo prostovoljno ogibali, čeprav trdite, da smo se vam že ponujali.

Nadalje piše o šesterih pametnih in razsodnih možeh, voljenih v odbor. Pardon! Predsednik vaše posojilnice — kakor je sam izjavil — se že silno kesa, ker je pristopil. (Priče na razpolago.) Hvalite se tudi, da boste zastoj delali — kar boste prav lahko storili. Očitata tudi nekemu idrijskemu gospodu, da je vabil vaše gospodinje v posebno sobo in jim šepetal ostudna obrekovanja čez vas in vašo hranilnico — kar pa tudi ni res! Nadalje piše: »Ali vas gorski duhovnik kaj prosi? Mi pa vprašamo: ali niste poslali črno-

rudečega »farbarja« h g. R., da bi se vpisal v vašo posojilnico? (Dokazov dovolj!) Kdo Vam je rekel, da gorski od nas z nasilstvom kaj zahteva? Nadalje pravi dopisun, da nam dela gorski tlako, zato ker ni umazan! Doljanom pač ne dela nikake tlake, pač pa Doljani njemu — ker jih je prosil, in so mu brezplačno vozili drva iz gozda. Ali ni res? Imamo še veliko povedati, pa bodi za danes! Torej na svidenje!

Vseh dvanajst in pol liberalcev.

Domače in razne novice.

Ostudna denunciacija. »Slovenec« je bil tako prijazen, da je doslovno priobčil interpelacijo, s katero je dr. Šusteršič denunciral namestnika državnega pravdnštva v Novem mestu g. Kesslerja. »Slovenec« smo lahko hvaležni, da je obelodanil to interpelacijo, kajti iz nje se lahko vsakdo prepriča, s kakim terorizmom in s kako hudobnostjo skušajo klerikalci strahovati sodne funkcionarje, da bi ti ne storili svoje dolžnosti, kadar se gre za klerikalce. Kot zastopnik obtožbe je imel g. Kessler dolžnost, da pojasni slučaj Stazinskega in jo je tudi izpolnil. Kar je v obtožnici pisal o hujskajočih duhovnikih, je do pičice resnično in tisočkrat dokazano. Sicer pa nimamo namena braniti g. Kesslerja. Ta naše obrambe tudi ne potrebuje, ker ni storil družega, kakor da je po pravici utemeljil obtožnico. Pač pa hočemo v boljše spoznanje Šusteršičeve denunciacije nekaj pribiti. V tej interpelaciji imenuje Šusteršič kakor lilija nedolžnega Stazinskega »diko svojega stanu«. Na to diko je duhovniški stan pač lahko ponosen! Ta dika duhovniškega stanu je svojo dičnost pokazala prav tiste dni, ko se je vršila zadevna obravnava. Stazinski, dika svojega stanu, je bil takrat tako pijan, da so ga morali neki znanci ob dveh ponoči vleči v hotel, in da se je nad njim škandaliziralo celo Novo mesto. Čestitamo duhovniškemu stanu na taki »diki«. Sicer pa je mogoče, da se je Šusteršič vendar prenačlil, kajti čuje se prav zanimiva govorica o krivih pričah in čuje se, da se bodeta Šusteršič in Stazinski zopet videla pred sodiščem.

Svedec Peter Bohinjec je sedaj župnik v Škocijanu pri Mokronogu. Njegova prva zahteva je bila: nov farovž. Gospod Peter hoče imeti pravo palačo, pred vsem velike spodnje prostore, kjer naj bi bila tudi velika štacuna novega konsumnega društva. Župljani pa se mogočno upirajo, in prav imajo. Prijatelji, Bohinjcu — nič brez konkurenčne razprave!

»Zaspana politika.« Iz Maribora se nam piše: »Slovenski Gospodar« se je bridko pritožil, da je slovenska politika na Spodnjem Štajerju neorganizirana, brez načrta in zaspana. Njegova ostrasodba je zbudila začudenje, ker so prav voditelji »Slov. Gospodarja« tudi duhovni zapovedniki vse naše politike ter nas upravtrinoško vladajo, seveda strogo v klerikalnem smislu. Za narodne zadeve ta gospoda seveda ničesar ne stori. Sicer pa se je zaspčnost in brezmiselnost politike teh gospodov ravno sedaj dobro izkazala. Pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico graško se vname hud boj med nemškimi nacionalci in krščanskimi socialisti. V na-

rodnem oziru sta obe ti stranki nemško radikalnega mišljenja, da, krščanski socialisti so na raznih shodih svoj nemški radikalizem še brutalnejše povdarjali, kakor nacionalci. V nekaterih kategorijah sta ti dve stranki skoro jednako močni in je prav gotovo, da bi v teh kategorijah lahko odločili slovenski glasovi. Ko bi bili mariborski kanoniki količkaj razumni politiki in ko bi jim bilo količkaj mar za slovensko korist, bi skušali ta položaj izkoristiti. Toda ne! »Súdst. Pr.« je že pozvala slovenske opravice, naj glasujejo za nemško-radikalne krščanske socialiste, ali pa naj se vsaj volitve vzdrže. Na vsak način je tako pomagano lažisocialistom kršč. barve, ki so prav sedaj v tej volilni agitaciji pokazali, da so še hujši nasprotniki Slovencev, kakor nemški nacionalci. To je škandal prve vrste, ker mariborski »voditelji«, zbrani okrog »Slovenskega Gospodarja«, namenoma niso ničesar storili, da bi obstoječo situvacijo izkoristili v prid Slovincem, da bi le mogli koristiti nemškim klerikalcem. In ti ljudje, ki vsakega ubijejo kdor le poskusi slovenstvo na Spodnjem Štajerskem organizirati in slovensko politiko postaviti na zdravo narodno stališče, ti ljudje se upajo tarnati o zaspani politiki tisti hip, ko so slovenski narodni interesi zopet jedenkrat žrtvovali nemškemu klerikalizmu.

Volitev občinskega starešinstva na Vrhniki. Dne 11. marca t. l. so bili v občinsko starešinstvo na Vrhniki izvoljeni sledeči gospodje: Gabriel Jelovšek soglasno županom, za svetovalce pa gg.: Josip Lenarčič s 34 glasovi, Karol Mayer s 29, Josip Bricelj s 28, Ivan Gruden s 28, Jakob Kovač s 27, Franc Kočevar s 24, Karol Kotnik s 24, Anton Komotar s 23 in Peter Lenasi z 19 glasovi. — Izid te volitve je prav posebno zadoščenje za gospoda župana Gebrijela Jelovška. Klerikalci so bili izdali parolo, da je za Vrhniko velezaslužnega g. župana odstraniti. Računali so trdno, da se jim to posreči, a ta račun se jim ni posrečil. Poraženi so bili pri obč. volitvah in novi odbor je zopet soglasno izvolil gosp. Jelovška užupanom. Čestitamo g. županu Jelovšku na tem izrazu zaupanja njegovih soobčanov.

Občinski odbor na Bledu je v svoji seji z dne 2. marca 1902. leta zopet v drugič večino enajstih glasov sklenil, da se nova cerkev ne dovoli zidati na občinske davke. Vzroki so naslednji: 1. Po tem načrtu so stroški za gradnjo nove cerkve veliko prenizko proračunjeni in gotovo je, da bi nova cerkev še enkrat toliko veljala. 2. Občina ima že sedaj 50 odstotkov občinskih doklad in občani se že sedaj čez davek vedno pritožujejo. Ako se nova cerkev ne more zidati brez občinskih doklad, potem naj se pa sedanja cerkev popravi. V tem smislu se glasi tudi naša pritožba, dočim se iz prižnice naglašava venomer, da smo mi proti cerkvi, kar je nesramna laž in nič drugega, kakor nas namenoma napačno sumničati pred občani. 3. Zakaj bi se nova cerkev morala ravno sedaj zidati, ko se bo vsled gradnje železnice podražilo vse, tako da bi občani imeli le še več stroškov. — Toliko dragim občanom na znanje, da se bode večina občinskih odbornikov pritožila do zad-

nje inštanca. Za občinski odbor: I. Peternel, župan.

Deželnozbornske volitve na Gorickem. Po izidu volilnih mož je zagotovljeno, da zmaga na Krasu napredna stranka, na Tolminskem pa klerikalna. V Tolminskem okraju je v korist klerikalcem pravzaprav odločilo Cerčno, kjer so naprednjaki pri volitvi volilnih mož padli samo na tri volilce. Če bi bili še tri volilce pridobili, izvoljenih bi bilo 12 volilnih mož. Mej tem, ko so naprednjaki šli z odprtim vizirjem v volilni boj in še pred volilno borbo imenovali svoja kandidata, so klerikalci postopali drugače in še do danes niso imenovali svojih kandidatov. Klerikalci pač vedo, da stoje njihovi možje na tako nizki stopinji politične omike, da bi za poslanca volili še kardinalovo ponočno posodo, če bi jim ukazali duhovniki. Zato klerikalci tudi niso pred volitvijo volilnih mož imenovali kandidatov — in morda tudi zato, ker jih še danes nimajo. Za tolminski mandat se je najprej govorilo, da ga prevzame dr. vit. Tonkli. Ta je odklonil. Potem je bil kot kandidat imenovan sodni tajnik Fon, a ta je menda tudi odklonil. Sedaj ponujajo mandat sodnemu svetniku Rutarju, ki je bil kandidat tudi pri državnozbornski volitvi iz IV. kurije, a je propadel. Na Krasu pa klerikalci menda sploh nimajo poguma, postaviti kakega kandidata, saj so si lahko v svesti, da bi jim zavedni Kraševci posvetili tako, da bi se klerikalcem ves svet smejal.

Iz Rajhenburga se nam poroča: Pred nekaj časa so zlorabili naši »prečastiti« prižnico s sledečim naznanilom: »Ljubi kristjani, pridite prihodnji četrtek, vsi, ki ste bolni, v Unšuldovo gostilno. Tja bode prišel čudotvorni zdravnik dr. Jankovič iz Kozjega Vas zdraviti. Pa tudi Vi, ki ste zdravi, pridite tja. Kajti dr. Jankovič pri vsakem človeku za dve leti naprej spozna, če bo koga zadela kaka bolezen«. In res. Omenjeni dan se je mnogo ljudi zbralo pri Unšuldu in Jankovič jim je stavil diagnozo. Koliko mu je to neslo, nam, žalibog, ni znano. Ali smo res še v srednjem veku?

V Furlaniji ni vera v nevarnosti. Škofov list »L'Eco« v Gorici je pisal pred nedavnim časom, da imajo v Furlaniji celo framasonske lože, da se torej širijo v Lahih elementi, ki so nevarni sv. katoliški cerkvi. Tudi liberalizem cvete med gospodo, katera gospodari v Furlaniji ter ima v rokah vse važnejše in merodajnejše posle. Glede na to bi si mislil, da kardinal gotovo nažene bojovnike za sveto vero na volišča. Toda nič tega. Iz Furlanije sme biti izvoljen liberalen poslanec v goriški deželni zbor, in duhovščina se nima nič umešavati v volitve — samo naš kmet ne sme poslati v deželni zbor svobodnega in neodvisnega moža iz svoje srede, marveč kimavca, katerega mu odkažejo nunci. Po gorah je vera v nevarnosti, v Lahih, kjer imajo celo framasonske lože, pa ni vera v nevarnosti. Kako naj si tolmačimo to dvojno mero, Eminenca? Ali ne tako, da je slov. duhovščina poklicana dandanašnji tlačiti ubogi slovenski narod ter ga tiščati na povelje iz Gorice k tlom pod laškim jarmom? Furlan sme voliti, kakor hoče, pride vsejedno v nebesa, Slovenec, ki voli naprednjaka, je pa zrel za pekel! Tako delajo, tako učijo politikujoči duhovniki! Kam smo prišli?! — In to je Vaše delo, Eminenca.

Duhovnik kot — anarhist. Poročali smo o škandalozni propovedi, ki jo je v Vodnjanu v Istri imel neki duhovnik iz Benetk, ki je v tej propovedi proslavljal umor kralja Umberta in se povzpел do trditve, da je Bog dal morilcu orožje v roke in ga vodil, da se mu je umor posrečil. Mož se je s tem pokazal kot pravi anarhist. Ako bi tako govoril neomikan delavec, katerega sta ubožstvo in trdi boj za kruh navdala s sovraštvom proti imovitim slojem, zadela bi ga kazen večmesečnega zapore, laškemu duhovniškemu anarhistu pa se je samo prepovedalo nadaljnje pridigovanje v Istri, sicer pa se mu ni skrivil noben las na njegovi blagoslovljeni glavi. Smo pač vsi jednaki pred zakonom!!

Farške laži. Na vest »Krščanski župnik« v št. 5 z dne 6. marca t. l. se nam piše: 1.) Ni res, da sem moža, ki je prosil posojilo iz posojilnice, odgnal z ošabnimi besedami; res je pa, da dam posojilo vsakemu, komur je posojilnični odbor dovolil, ako je denar na razpolago. 2.) Ni res, da je bil neki drugi dolžan posojilnici malo svoto; res je pa, da je dolžan veliko svoto; res je tudi, da sem mu pisal, da jo mora v mesecu poravnati, ker tako je odbor sklenil. 3.) Ni res, da mi je neki drugi odpisal, da mi je postal krščanski nos dolg; res je pa, da nisem od nikogar takega pisma prejel. — V Renčah pri Gorici, dne 14. marca 1902 — Josip Pavletič, župnik.

Žalosten slučaj. Predzadnji četrtek je ljubljanska policija aretovala tajnika posojilnice v Žužemberku, kateri je obdolžen, da je tekom let poneveril večjo svoto posojilničnega denarja. Ko se je poneverjenju prišlo na sled, odpeljal se je tajnik z doma in šel v Trbiž z namenom, da se ustrelji. V Trbiž je dobil obvestilo, da je škoda plačana in da se stvar izvensodno poravna. Vsled tega se je vrnil v Ljubljano, a tu ga je policija po sodnem naročilu aretovala in izročila sodišču. Nesrečni mož je užival v Žužemberku velik ugled in splošno zaupanje. Čuje se, da so ga veliki izdatki za vzgojo otrok zapeljali, da je s posojilničnim denarjem poskušal svojo srečo na borzi. Našel je seveda ni, nego se le globlje in globlje zakopal, dokler ni prišla — katastrofa.

Zelo rahločuten tat. Iz šolskega poslopja pri Sv. Andražu v Leskovcu je nekdo ukradel toplomer. Župnik je s prižnice opominjal neznanega tatu, naj toplomer nazaj prinese. Župnikove besede so menda tatu pretresle srce, kajti naslednjega dne je prinesel toplomer nazaj, samo — živo srebro si je bil pridržal!

Obesil se je v blaznici neki Anton Šmajdek iz Toplic na Dolenjskem. Stari mož bi bil moral blaznico zapustiti zaradi pomanjkanja prostorov in ker ni bil čisto nič nevaren. Ko je prišel danes obč. sluga ponj, da ga spremi v domačo občino, se je starček pred njim skrtil in se obesil.

Uboj. Minulo nedeljo zvečer, med 7. in 8. uro, je bil v Kranju zaklan 27 let stari zidar Alojzij Žebre. Popoldan je bil Žebre 21 letnemu mesarskemu pomočniku Mihaelu Zlatetu strgal pero s klobuka, takoimenovane »šnajdfredo«. Zvečer je Zlate klical Žebreta »na korajžo«. Žebre je takoj pristopil in Zlate mu je zabodel nož v prsi in ga tako nesrečno zadel, da je Žebre takoj umrl. Zlate je potem šel

v krčmo, a varnostni organi prišli so kmalu ponj in ga izročili sodišču.

Priloga današnje številke prinaša nov Kathreinerjev sujet, prav tako izvirnen v ideji kakor one Kathreinerjeve slike, ki so se priobčevale v prejšnjih letih in ki so še splošno v spominu. Zbirke teh slik, ki so se napravile marsikje, je kar najlepše obogatil mladi, nadebudni umetnik Adams s to izvirno kompozicijo. Brhka kmetiška deklica, podoba cvetočega zdravja in veselja do dela, se vrača od žetve med dozorelim, težkim klasovjem. Predmet, kakor umetniško lepa izvršitev sta enako mična in kažeta iznova, kako zelo se trudi firma Kathreiner, da namene svoje propagande združuje z zahtevami lepote in prikupnosti. Če se tako izborno blago, kakršno je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava, na tako okusen in simpatičen način priporoča občinstvu, ni čudo, ako je lep in trajen uspeh plačilo takemu prizadevanju.

Pet dni in pet noči — v cerkvi. K neki vasici v Krušnih gorah so dozidali nedavno novo cerkev. V stari cerkvi pa še blagoslavljajo mrliče predno jih pokopljejo. Pred par dnevi je bila zopet neka pogrebna slavnost. Pri blagoslavljanju mrliča v stari cerkvi je zaspal bedasti delavec Ries. Ker se ni nihče zmenil zanj, je ostal v cerkvi, katero so zaklenili, pet dni in pet noči. Ko so tedaj slučajno zopet odpri cerkev, so ga našli napol mrtvega vsled gladu in mraza.

Otroka čez noč v šoli zaprta. N. W. Tagblatt« je poročal, da sta ostala učenca petega razreda, Friderik Podola in Josip Augustin na neki dunajski šoli čez noč zaprta. Šolski sluga je pozabil nanja, sama si pa nista upala iti domov. Učitelj ju je zaprl, ker sta svoje naloge slabo pisala in sta bila nemirna. Podola je moral pisati 30krat duhomorni stavek »Piši čedno svoje naloge«, njegov součenec pa tudi nekaj sličnega. Stariši obeh otrok so bili v nepopisnem strahu; zlasti mati Podole, ki je bolehen deček, je bila vsa bolna od skrbi. Šla je parkrat vprašat k šolskemu slugi, kje je deček, a ta je odgovoril malomarno, da so šli že vsi domov. Začela se je seveda preiskava proti slugi in učitelju.

Hudič že zopet — ujet. »Libaner Lloyd« piše: Pretekle dni je hotelo mnogoštevilno ljudstvo vdreti v zapor in videti hudiča, kojega je vestna policija zopet enkrat ujela. Pokazal se je peklenski vladar, seveda z repom in rogovi, pri neki vdovi, katera je prejšnji dan prodala svojo kravo in dobila 80 rubljev. Zahteval je denar, ker ga je pa žena že imela v blagajni, je obljubila prestrašena, da mu ga dà drugi dan. Hudič je prišel zopet — in našel premijo. Ne vemo, li je to vse resnično, a v Libanu govore tako.

Ljubezen in zakon pri Arabcih Mladi Arab, če se hoče oženiti, zelo štedi z denarjem, da si more kupiti pri svojem prihodnjem tastu nevesto. Ženin mešetari z očetom za nevesto, katere pa še videl ni. Oče hvali njene vrline, da več skupi, ženin pa isto znižuje in črni, da mu ni treba preveč plačati. Slednjič se domenita in Arab si odpelje ženo na dom. Delati mora vse, jesti pa ne sme z možem, temveč na strani in le to, kar možu ostane. Če je pridna, marljiva in množi možu premoženje, lahko učaka za plačilo, da si mož pripelje še eno ženo.

Barka s cerkvijo in bolnišnico. Tako je dala zgraditi angleška kraljica Aleksandra za ribiče v severnem morju, ko so včasi več tednov od doma na morji. Barka stane 36.000 K.

Most se je podrl. Črez Amacono so napravili nov most. Pri slovesni otvoritvi pa se je isti udrl ter je baje utonilo nad 100 oseb.

Tragedija na kmetih. V vasi Kulkem pri Požunu se je dovršila pred nekaj dnevi strašna tragedija. Kmeta Pavel in Jan Subik, brata, sta živela v neslogi radi posestva, katerega bi morala imeti vsak polovico. Vedno sta se prepirala, včasih tudi pretepala, in vsak je mislil, da ga hoče drugi oškodovati. Pred nekaj dnevi sta se brata zopet pretepala, ko je prišel v sobo 16letni sin Jana Subika, Vendelin Subik. Sin je priskočil očetu na pomoč, a pri tem je tako ranil svojega strica, da je ta v par dneh umrl. Zato so hoteli stariši svojega sina, morilca, spraviti urno v Ameriko. Spremljala ga je do Dunaja neka sorodnica, katera mu je tudi preskrbela vozni list v Ameriko i. t. d. Toda sodišče v Požunu je brzojavilo na vse strani in 16letnega morilca so zaprli še predno je prišel na mejo.

Loterijske srečke.

Gradeo , 15. marca.	11, 10, 74, 72, 66.
Brno , 19. marca.	29, 63, 68, 35, 57.
Dunaj , 15. marca.	52, 32, 85, 73, 89.
Praga , 12. marca.	38, 37, 9, 22, 43.
Lino , 8. marca.	24, 46, 90, 26, 7.
Trst , 8. marca.	27, 84, 51, 43, 24.

Tržne cene v Ljubljani

15. marca 1902.

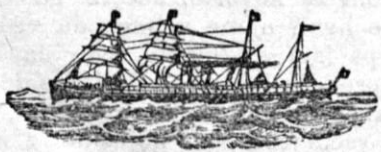
	K	č		K	č
Pšenica, 100 kg	21	40	Špeh povojen, kgr.	1	80
Rež, "	16	—	Surovo maslo, "	2	20
Ječmen, "	14	80	Jajce, jedno	—	6
Oves, "	17	—	Mleko, liter	—	18
Ajda, "	14	40	Goveje meso kgr.	1	30
Proso, "	15	60	Telečje "	1	40
Koruzza, "	12	40	Svinjsko "	1	50
Krompir, "	4	40	Koštrunovo "	1	—
Leča, lit.	—	20	Piščanec	1	40
Grah, "	—	50	Golob	—	40
Fižol, "	—	30	Seno, 100 kilo	7	60
Maslo, kgr.	2	40	Slama, "	7	—
Mast, "	1	50	Drva trda, kiftr.	8	20
Špeh svež, "	1	40	" mehka, "	5	50

Samo v teh zavojih se dobiva pristna, tako splošna priljubljena

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (1115—30)

Ant. Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Učenec

za sedlarsko obrt

13—14 let star se takoj sprejme pri

Franu Wisjanu

Ljubljana, Rimska cesta šte. 11.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilšarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

E. Schmarda

oblastveno potrjena

potovalna pisarna v Ljubljani

Dunajska cesta št. 6 (v Šobrovi hiši)

Izdaja vozni listkov tu- in inozemskih železnic, in sicer listkov za navadne vožnje, za vožnjo tja in nazaj, za okrožna potovanja, priredi tudi romarske vlake itd.

Izdaja vozni listkov za vse razrede v Avstriji konc. franc. parobroda „Compagnie Générale Transatlantique“ v Parizu katerega parobrodi vozijo naravnost brez prelaganja iz Havra v New-York.

Vozi se iz Ljubljane čez Trbiž-Beljak-Inomost-Buchs-Basel-Pariz-Haver. — Parobrodi vozijo 6 do 8 dni čez morje.

Najkrajša in najhitrejša proga iz Evrope v Ameriko. — Izvrstna hrana in postrežba na ladiji.

Pomagajte si do mlinov brez vode!

Tvrđka

R. A. Smekal

tovarna za gasilne in gospodarske stroje

ponuja

posameznikom ali občanom mline na motor brez vode ali pa na rečno moč pod poveljnimi pogoji. Istotako vse gasilne in gospodarske stroje. Roba solidna z garancijo.

Tedaj na noge tam, kjer ni vode in mlinov!

Podružnica R. A. Smekal v Zagrebu.

(278—7)

Stanje hranilnih vlog: 15 milijonov kron.

Rezervni zaklad: okroglo 350.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu

zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice se dobivajo brezplačno.

(13—11)